

Resălbăticirea în România

Gestionarea pădurilor și a terenurilor împădurite

*Păduri mixte de fag comun și molid toamna, Carpații Meridionali, Munții Țarcu, Caraș-Severin.
Florian Möllers / Rewilding Europe*

Principalele subiecte

- Principalele reglementări de planificare privind gestionarea pădurilor
- Definiția juridică a pădurilor și a categoriilor de păduri
- Planuri de gestionare a pădurilor
- Activități forestiere
- Gestionarea pădurilor în zonele protejate

Principalele concluzii

- 1 Există un cadru juridic complex al gestionării pădurilor, iar practicienii sunt sfătuiți să verifice ce reglementări de planificare și administrare sunt aplicabile situației specifice a acestora.
- 2 Toate activitățile trebuie să respecte măsurile stabilite în planul de gestionare a pădurilor.
- 3 Există obligații specifice privind regenerarea pădurilor, reîmpădurirea și împădurirea, care sunt prevăzute în norme tehnice.
- 4 Practicienii în domeniul resălbăticirii trebuie să încheie contracte de servicii cu autoritățile publice competente sau cu entități private autorizate.
- 5 Există norme specifice pentru gestionarea pădurilor în zonele protejate.

Cuprins

1. Prezentare generală și domeniul de aplicare al reglementărilor privind gestionarea pădurilor și a terenurilor împădurite din România	2
1.1 Domeniul de aplicare al Regimului Silvic: pădurile și Fondul Forestier Național	2
1.2 Categoriile de păduri.....	2
1.3 Planuri de gestionare a pădurilor.....	3
1.4 Autorizații de exploatare a masei lemnoase.....	4
2. Care sunt obligațiile generale în cadrul Regimului Silvic?.....	4
3. Reconstrucția ecologică și îngrijirea pădurilor	7
3.1 Regenerarea pădurilor	8
3.2 Reîmpădurirea și împădurirea	9
3.3 Conservarea pădurilor	11
3.4 Tratamente cu tăieri rase.....	12
3.5 Măsuri de prevenire și combatere a bolilor și dăunătorilor	13
4. Gestionarea pădurilor în ariile naturale protejate	14
4.1 Evaluarea Strategică de Mediu („SEA”) și planificarea forestieră	14
Anexă.....	18

1. Prezentare generală și domeniul de aplicare al reglementărilor privind gestionarea pădurilor și a terenurilor împădurite din România

Activitățile de îngrijire, conservare și regenerare a pădurilor din România sunt reglementate de un corpus legislativ cuprinzător, în centrul căruia se află Codul silvic.¹ Codul silvic stabilește cadrul general, acoperind aspecte-cheie precum clasificarea pădurilor, reglementarea prin planuri de gestionare a pădurilor și restricții privind lucrările forestiere.

Acest Cod este completat de o serie de legi și standarde tehnice care stabilesc norme detaliate privind dezvoltarea, exploatarea și protecția pădurilor - toate având ca scop asigurarea gestionării durabile a pădurilor.²

În prezentul document, acest set mai larg de instrumente juridice, inclusiv Codul silvic, este denumit „**Regimul Silvic**”. O listă a legilor și standardelor tehnice relevante este prezentată în Anexă. Respectarea Regimului Silvic este monitorizată și pusă în aplicare de Garda Forestieră. În cadrul Ministerului Mediului, Apelor și Pădurilor, Garda Forestieră joacă un rol important, în special în ceea ce privește prevenirea și controlul bolilor și dăunătorilor forestieri.

1.1 Domeniul de aplicare al Regimului Silvic: pădurile și Fondul Forestier Național

Regimul Silvic se aplică Fondului Forestier Național al României („**FFN**”), constituit din terenuri forestiere.³ „**Pădurea**” este definită ca orice teren din FFN cu o suprafață de cel puțin 0,5 hectare și acoperit cu arbori care ating o înălțime minimă de 5 metri la maturitate în condiții normale de vegetație; menționăm

modificările la Codul silvic de mai jos, care actualizează această definiție standard.⁴

Cele mai recente modificări ale Codului silvic prevăd că sunt asimilate pădurilor și următoarele:

- terenurile încadrate în FFN până la 12 ianuarie 2025 ca păduri sau ca păduri de protecție, chiar dacă nu îndeplinesc criteriile de suprafață (i.e., 0,5 hectare); și
- terenuri încadrate în FFN până la 12 ianuarie 2025, pe care sunt instalate jnepenișurile, chiar dacă nu îndeplinesc criteriul de înălțime minimă definit (i.e., 5 metri).⁵

Terenurile care corespund definiției legale a pădurii sunt incluse în FFN, indiferent de formele de proprietate sau dacă terenul este public sau privat.

Fondul Forestier Național include nu numai toate pădurile, ci și terenurile destinate împăduririi, cultivării, producției sau infrastructurii legate de silvicultură, precum și iazurile și albiile pâraielor. FNN poate include și alte tipuri de terenuri forestiere, cum ar fi terenurile considerate neproductive.⁶

1.2 Categoriile de păduri

Codul silvic clasifică toate pădurile în două categorii principale, după funcția principală⁷ a acestora. Gestionarea fiecărei păduri depinde de grupa din care face parte și de dispozițiile planului său de amenajamente silvice (a se vedea subsecțiunea 1.3).⁸

Grupa I - Păduri cu funcții speciale de protecție⁹

Grupa I include pădurile destinate conservării, protecției mediului și altor funcții neproductive. Acestea includ:¹⁰ Pădurile cu funcții speciale de conservare și protecție a biodiversității (e.g., pădurile din siturile naturale incluse în Patrimoniul mondial UNESCO).

- Pădurile de interes științific, inclusiv cele desemnate pentru protecția resurselor genetice și a ecosistemelor forestiere valoroase (e.g., pădurile virgine sau pădurile importante pentru siguranța speciilor de animale protejate).
- Păduri cu rol de protecție a apei sau cu funcții predominant hidrologice (e.g., păduri în apropierea rezervoarelor, a lacurilor naturale sau în perimetre protejate în jurul izvoarelor și surselor de apă minerală și potabilă).
- Păduri care protejează terenurile și solurile (e.g., păduri aflate pe terenuri degradate sau instabile, sau pe terenuri supuse unei eroziuni sau sedimentări continue).
- Păduri cu funcții de protecție împotriva factorilor climatici naturali sau antropici (e.g., păduri în zone cu poluare atmosferică severă sau în apropierea iazurilor de decantare, a depozitelor de steril sau a altor deșeuri industriale).

- Păduri cu funcții de protecție socială (e.g., păduri situate în parcuri de agrement, în apropierea zonelor urbane sau în zone suburbane).

Grupa II - Păduri cu funcții de producție și de protecție¹¹

Grupa II cuprinde arborete productive gestionate atât în scopuri de protecție, cât și în scopuri economice. Aceste păduri sunt destinate în primul rând producției de lemn de calitate superioară - arbori groși și foarte groși potriviți pentru cherestea - precum și arbori de dimensiuni mijlocii și subțiri utilizați în construcții și pentru alte produse pe bază de lemn.

1.3 Planuri de gestionare a pădurilor

Toate pădurile proprietate publică, precum și pădurile proprietate privată cu o suprafață mai mare de 10 hectare, trebuie să dispună de un plan de gestionare a pădurilor. În cazul în care un astfel de plan nu există, va fi elaborat unul.

Pădurile private cu o suprafață mai mică de 10 hectare nu trebuie să aibă un plan de gestionare a pădurilor.¹² Deși nu este obligatoriu din punct de vedere juridic, încheierea unui contract de servicii cu un operator autorizat este recomandată pentru a asigura conformitatea cu cadrul juridic și cerințele tehnice aplicabile.

Un plan de gestionare a pădurilor include o descriere a pădurii - care acoperă caracteristicile geografice, climatice și tipul de teren - și stabilește modul în care va fi gestionată pădurea. Acesta include, de exemplu, măsurile care urmează să fie luate pentru protecția pădurii, volumele de exploatare permise și orice planuri de împădurire.

De obicei, planurile sunt comandate de proprietarii pădurilor, adesea cu sprijinul unor specialiști terți. Odată elaborat, fiecare plan trebuie aprobat de Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor, care acționează în calitate de autoritate publică centrală care răspunde de silvicultură.

Unele planuri de gestionare a pădurilor sunt disponibile publicului și pot fi găsite [online](#) cu denumirea de *amenajamente silvice*.

Începând cu anul 2025, planurile de gestionare a pădurilor sunt, în general, valabile pentru o perioadă de 20 de ani.¹³ În perioada de valabilitate a planului, nu poate fi elaborat un nou plan pentru aceeași pădure sau pentru o parte a acesteia, cu excepția cazului în care se aplică una dintre următoarele excepții:¹⁴

- Este necesară o schimbare în gestionarea pădurii (e.g., este necesară o compoziție diferită a speciilor pentru regenerare);
- Volumul de lemn exploatat în timpul lucrărilor de conservare (e.g., tăierea sanitară pentru prevenirea bolilor) depășește cu peste 50%

cantitatea planificată. Acest lucru asigură faptul că gestionarea pădurilor continuă să rămână durabilă și se adaptează la orice schimbări în ecosistemul forestier;¹⁵ și

- Îndepărtarea arborilor din cauza factorilor destabilizatori duce la clasificarea pădurii ca necesitând „regenerare de urgență”.¹⁶

În plus, proprietarii privați de păduri pot solicita un nou plan înainte de expirarea celui actual pentru a sincroniza planurile pentru mai multe păduri pe care le dețin, cu condiția ca diferitele păduri să fie învecinate. Astfel, se asigură că toate arboretele sunt gestionate în temeiul aceluiași plan. De

asemenea, proprietarii pot solicita schimbarea categoriei de folosință desemnate a pădurii, ceea ce ar declanșa o ajustare a planului de gestionare a pădurii pentru a reflecta noua categorie de folosință a pădurii.

1.4 Autorizații de exploatare a masei lemnoase

Exploatarea masei lemnoase în cadrul unui plan de gestionare a pădurilor necesită o autorizație de exploatare a lemnului, eliberată de șeful ocolului silvic autorizat. Autorizația specifică condițiile de mediu pentru exploatare, precum și măsurile de monitorizare care trebuie respectate.¹⁷

Alte norme care reglementează exploatarea lemnului - inclusiv metodele de tăiere, condițiile pentru tăierile rase și restricțiile - sunt stabilite în Codul silvic și în Normele tehnice aferente.¹⁸

Tăierile rase sunt permise numai în cazuri specifice, inclusiv în arborete pure de molid, pin, larice, salcâm, plop eurasiatici și sălcie selecționată sau în arborete grav afectate de factori biotici (e.g., focare de dăunători) sau abiotici (e.g., furtuni). De asemenea, tăierile rase pot fi utilizate pentru refacerea sau înlocuirea arboretelor slab productive, în special atunci când regenerarea sub masiv nu este posibilă.

2. Care sunt obligațiile generale în cadrul Regimului Silvic?

În cadrul Regimului Silvic, proprietarii de păduri sunt supuși următoarelor obligații:

- **Respectarea planurilor de gestionare a pădurilor și prevenirea tăierilor neautorizate:** proprietarii de păduri trebuie să respecte dispozițiile planului de gestionare a pădurilor aplicabil. Exploatarea forestieră sau alte activități forestiere care nu se încadrează în planul aprobat - cum ar fi ruperea, distrugerea, degradarea sau dezrădăcinarea neautorizată a arborilor, puieților sau rădăcinilor - sunt interzise și considerate infracțiuni silvice, care pot duce

la aplicarea de amenzi sau sancțiuni penale, inclusiv închisoare.¹⁹

O serie de autorități publice sunt abilitate să ia măsuri de aplicare a legii împotriva acestor infracțiuni. Printre acestea se numără: organele de cercetare penală; personalul silvic din cadrul autorității publice centrale pentru silvicultură; Regia Națională a Pădurilor (*Romsilva*); ocoalele silvice autorizate; ofițerii și subofițerii din cadrul Jandarmeriei Române.²⁰

- **Executarea serviciilor forestiere și a gestionării pădurilor:** proprietarii privați de păduri sunt obligați să delege responsabilitățile de gestionare a pădurilor unui ocol silvic sau unei entități juridice autorizate prin intermediul unui *contract de gestionare a pădurilor* sau al unui *contract de servicii forestiere*, în funcție de domeniul de aplicare al activităților.
 - Un contract de gestionare a pădurilor implică supravegherea completă a terenurilor forestiere, inclusiv elaborarea și

punerea în aplicare a planurilor de gestionare a pădurilor, protecția pădurilor, regenerarea, gestionarea arboretelor, combaterea dăunătorilor și a bolilor, prevenirea și stingerea incendiilor, exploatarea lemnului și întreținerea drumurilor forestiere.

- Un contract de servicii forestiere acoperă sarcini forestiere specifice, cum ar fi paza pădurilor, monitorizarea sănătății pădurilor, stabilirea lucrărilor forestiere anuale în conformitate cu planul de gestionare a pădurilor aplicabil și executarea lucrărilor respective.

Aceste contracte vor fi încheiate fie cu: (i) un ocol silvic din cadrul *Romsilva* fie cu (ii) o persoană juridică autorizată să desfășoare astfel de activități. Proprietarii privați de păduri nu au dreptul să gestioneze direct pădurea fără a încheia unul dintre aceste acorduri contractuale.

În teorie, un ONG de resălbăticire ar putea acționa în calitate de parte contractantă, cu condiția să fie o persoană juridică²¹ și să dețină autorizațiile de mediu relevante. Cu toate acestea, în practică, implicarea organizațiilor de conservare, în special în roluri deținute în mod tradițional de actori din cadrul sistemului existent de exploatare

forestieră și pază, poate fi întâmpinată cu rezistență.

- **Menținerea integrității terenului**

forestier: terenul forestier trebuie să rămână neamenajat, cu anumite excepții prevăzute de lege (e.g., construirea unei locuințe sau a unei case de vacanță).²²

- **Regenerarea, întreținerea și combaterea dăunătorilor:** proprietarii sunt responsabili de efectuarea lucrărilor de regenerare, de întreținerea permanentă a pădurilor și de măsurile de prevenire sau combatere a bolilor și a dăunătorilor.

- **Respectarea măsurilor de prevenire a incendiilor,**²³ care pot include:

- Construirea unei surse de apă sau a unui rezervor artificial pentru stingerea incendiilor;
- Furnizarea de echipamente de stingere a incendiilor (e.g., lopeți, bățătoare pentru incendii);
- Îndepărtarea resturilor vegetale în lunile care preced sezonul incendiilor (de obicei februarie-martie și septembrie-octombrie); și
- Plantarea de arborete mixte pentru a crea un mozaic de specii rășinoase și foioase

Bușteni tăiați de fag comun, Carpați Meridionali.
Florian Möllers / Rewilding Europe

(e.g., combinarea pinului, molidului sau bradului cu salcia, plopul sau castanul).

- **Întreținerea drumurilor forestiere:** proprietarii de păduri trebuie să se asigure că drumurile forestiere sunt menținute în stare bună.
- **Marcarea limitelor pădurii:** limitele terenurilor forestiere trebuie să fie clar marcate pe baza documentației privind limitele proprietății, e.g. prin utilizarea semnelor fizice de delimitare, care trebuie să fie menținute în stare corespunzătoare.
- **Notificarea transferului de proprietate:** Garda Forestieră trebuie notificată în termen de 60 de zile cu privire la orice transfer de proprietate a terenurilor forestiere.
- **Exploatarea masei lemnoase, tăierile rase și cerințele de autorizare:** ca regulă generală, proprietarii de păduri sunt autorizați să extragă până la 20 m³ de masă lemnoasă pe an de pe proprietatea lor fără a fi necesară o autorizație de exploatare a lemnului (a se vedea secțiunea 4).

În rest, tăierea arborilor este strict reglementată în cadrul Regimului Silvic. Proprietarii de păduri trebuie să respecte dispozițiile planului de gestionare a pădurilor aplicabil și se pot angaja în activități de exploatare numai în conformitate cu cadrul juridic. Tăierea, ruperea sau dezrădăcinarea arborilor peste această cantitate sau în afara

unor circumstanțe sanitare specifice sau de prevenire a bolilor este interzisă fără autorizație.

Orice tăiere care depășește acest prag anual sau orice tăiere în scopuri comerciale necesită o autorizație oficială. Tabelul următor prezintă principalele categorii de tăieri permise și neautorizate:

Tip de tăiere	Scop	Autorizație necesară	Observații
Tăiere sanitară	Sănătatea și siguranța pădurilor	Uneori	Poate implica îndepărtarea arborilor morți, bolnavi sau deteriorați. Domeniul de aplicare și pragurile pot varia.
Tăiere rasă (în scopuri sanitare)	Regenerarea pădurilor sau combaterea dăunătorilor	Da	Se utilizează atunci când regenerarea sub masiv nu este fezabilă. Strict reglementată.
Defrișare (comercială)	Exploatarea lemnului	Da	Permisă în anumite tipuri de păduri sau în arborete degradate, în anumite condiții.
Tăieri selective pentru uz personal	Uzul personal al proprietarului	Nu (până la 20m ³ /an)	Proprietarii de păduri pot exploata până la 20 m ³ /an fără autorizație.
Orice tăiere peste 20m³/an	Utilizare comercială sau la scară mai mare	Da	Necesită o autorizație de exploatare a lemnului eliberată de ocolul silvic. ^{24/25}
Tăierea, dezrădăcinarea sau ruperea neautorizate	-	Este ilegală	Considerată infracțiune silvică; supusă amenzilor sau închisorii.

Toate activitățile de tăiere, indiferent de amploare sau scop, trebuie să respecte planul de gestionare a pădurii și sunt supuse monitorizării. Se aplică sancțiuni pentru orice abatere.

3. Reconstrucția ecologică și îngrijirea pădurilor²⁶

Această secțiune prezintă activitățile forestiere care pot fi relevante într-un peisaj resălbăticit. În cadrul Regimului Silvic, aceste activități sunt reglementate de norme tehnice specifice privind regenerarea pădurilor și împădurirea terenurilor degradate, împreună cu un ghid de bune practici.^{27/28}

Responsabilitatea pentru desfășurarea acestor activități revine proprietarului pădurii sau, dacă este cazul, entității juridice responsabile cu gestionarea pădurii.²⁹ În cazul terenurilor forestiere proprietate privată mai mari de 10 hectare, această responsabilitate revine proprietarului sau, dacă există, persoanei juridice care are obligația contractuală de gestionare.³⁰ Toate aceste activități trebuie să fie întreprinse fie de ocolul silvic, fie de persoane juridice autorizate pentru a le efectua și întotdeauna în conformitate cu planul de gestionare a pădurilor.³¹

Ce este „regenerarea pădurilor” în conformitate cu legislația română?

Deși legislația română nu oferă o definiție juridică unică a regenerării pădurilor, conceptul este interpretat prin tipurile de lucrări forestiere enumerate în Codul silvic³² și detaliate în Ghidul de bune practici pentru regenerarea pădurilor.³³

Ghidul subliniază următoarele tipuri de activități care se încadrează în noțiunea mai largă de regenerare:³⁴

Împădurire: crearea unui covor forestier pe terenuri pe care nu au existat anterior păduri sau pe care acestea au fost îndepărtate cu mult timp în urmă (de obicei, pe parcursul unei perioade de amenajare de 5/10 ani). Aceasta include poienile, golurile, terenurile erodate, nisipurile mobile și terenurile neforestiere destinate înființării perdelor forestiere de protecție.

Reîmpădurire: reinstalarea vegetației forestiere pe terenuri de curând despădurite, inclusiv:

- Suprafețe supuse tăierilor rase (în special în pădurile de molid, pin sau plop euroamerican);
- Suprafețele dezgolite în urma calamităților (e.g., incendii, doborâturi de vânt, defrișări în masă); și

- Terenuri scoase temporar din fondul forestier (e.g., drumuri dezafectate, terenuri aflate sub linii electrice aeriene sau șantiere de construcții).

Substituire, reconstrucție sau ameliorare: eforturi de împădurire menite să înlocuiască sau să amelioreze arboretele necorespunzătoare.

Completarea regenerării naturale: lucrări suplimentare, cum ar fi plantarea sau însămânțarea directă sub arboretele existente după exploatarea forestieră, efectuate pentru a:

- Umple golurile unde nu a avut loc regenerarea naturală;
- Înlocui răsadurile deteriorate sau nedorite; și
- Promova speciile valoroase care sunt slab reprezentate în arborețul părinte.

Lucrările de regenerare, întreținerea surselor de semințe și a plantațiilor, precum și îngrijirea arboretelor trebuie efectuate astfel încât să se atingă compoziția-țel optimă a pădurii, astfel cum este stabilită în planul de gestionare a pădurii.³⁵ Această compoziție-țel se referă la asocierea și proporția speciilor din cadrul unui arboret corespunzătoare tipului natural fundamental de pădure, care îmbină în modul cel mai favorabil exigențele speciilor cu cerințele ecologice.

În cazul în care regenerarea se bazează pe studii specializate, cum ar fi rapoartele tehnice întocmite de o autoritate publică autorizată sau de o entitate juridică autorizată răspunzătoare de regenerarea pădurilor,

aceste studii trebuie, de asemenea, să se alinieze la compoziția-țel optimă prezentată în plan. Eșantionul de referință care trebuie urmat este cel corespunzător grupului ecologic specific al sitului.³⁶

În mod similar, planul de gestionare a pădurilor trebuie să specifice atât compoziția-țel - respectiv amestecul și proporția optimă de specii de arbori pentru sit - cât și tehnologiile de împădurire adecvate care urmează să fie utilizate.³⁷

Toate aceste cerințe garantează că eforturile de regenerare forestieră sunt adaptate la caracteristicile naturale ale zonei și sprijină sănătatea pe termen lung a pădurii.

Regenerarea este considerată completă atunci când noul arboret este suficient de dens pentru a crește și a se dezvolta independent, fără a necesita intervenții suplimentare. Cu alte cuvinte, odată ce arborii tineri au reușit să prindă rădăcini și au format un tufiș care se poate dezvolta în mod independent, lucrările de regenerare sunt considerate reușite. În acest moment, nu mai sunt necesare lucrări suplimentare, cum ar fi replantarea sau umplerea golurilor, iar copacii sunt pe calea maturității, putând în cele din urmă să producă propriile fructe, semințe sau flori.

Înainte de a întreprinde orice eforturi de împădurire sau regenerare, este esențial să consultați fie planul existent de gestionare a pădurilor, fie să solicitați emiterea unui astfel de plan. Aceste planuri prevăd atât măsuri generale, cât și măsuri specifice fiecărui

sit, inclusiv speciile autorizate pentru plantare în zonă.

3.1 Regenerarea pădurilor

Regenerarea pădurilor se referă la reînnoirea covorului arboricol prin instalarea de arbori tineri, fie prin procese naturale, fie prin mijloace artificiale (cum ar fi plantarea sau însămânțarea directă³⁸).³⁹ Acesta este un proces pe termen lung care începe odată ce arboretul forestier anterior a fost eliminat, fie prin exploatare, fie prin perturbări naturale sau alte cauze. Metoda de regenerare, alegerea speciilor și densitatea de plantare trebuie să fie în concordanță cu obiectivele stabilite în planul de gestionare a pădurilor.

Regenerarea naturală poate avea loc spontan sau poate fi facilitată prin practici specifice, cum ar fi pășunatul redus sau controlat. În unele contexte, aceasta poate include utilizarea pășunatului natural (a se vedea *Resălbăticirea în România: Amenajarea teritoriului*), în care erbivorele contribuie la regenerare prin deschiderea paturilor germinative, răspândirea semințelor sau reducerea concurenței din partea vegetației dense de la sol.

Regenerarea joacă un rol-cheie în producerea de arborete de înaltă calitate capabile să îndeplinească atât funcții productive, cât și de protecție. Acestea pot include sprijinirea producției de lemn, conservarea ecosistemelor, reglarea fluxurilor de apă și creșterea rezistenței la schimbările climatice.

Practicienii trebuie să țină seama de faptul că, chiar și în pădurile din grupa I, care sunt excluse de la utilizarea productivă, regenerarea trebuie să servească obiectivelor socioeconomice, cum ar fi conservarea biodiversității, refacerea ecosistemelor degradate sau furnizarea de bunuri publice de mediu.⁴⁰

Există o serie de norme specifice care trebuie respectate la efectuarea lucrărilor de regenerare. Aceste norme sunt concepute pentru a se asigura că pădurea regenerată este corespunzătoare din punct de vedere ecologic și susține funcția socioeconomică care i-a fost atribuită, astfel cum este detaliat mai sus.

Unele dintre regulile cheie includ:

- În zonele cu amestec de rășinoase,⁴¹ se recomandă promovarea unor specii precum molidul și laricele, care sunt bine adaptate la condițiile ecologice ale acestor zone.⁴² Totuși, aceasta nu este o cerință rigidă: ghidul nu interzice promovarea altor specii indigene, în special în pădurile destinate conservării sau altor scopuri de protecție (e.g., pădurile din grupa I). În ultimă instanță, alegerea speciilor trebuie să reflecte potențialul ecologic al sitului și obiectivele planului de gestionare a pădurilor.
- La poalele dealurilor și în regiunile colinare, se recomandă utilizarea speciilor rășinoase (cum ar fi molidul sau pinul) pentru

regenerare.⁴³ În timp ce raționamentul care stă la baza acestei orientări aparține Ministerului Mediului, care a emis Normele Tehnice, aceasta pare să se bazeze pe importanța ecologică a acestor specii în aceste zone specifice. Această recomandare este relevantă atunci când obiectivul este de a menține sau de a reface arboretele compuse din specii considerate importante din punct de vedere ecologic în contextul lor nativ. Într-un cadru de resălbăticire, astfel de dispoziții pot contribui la fundamentarea deciziilor privind potențialul natural al sitului și dinamica sa forestieră pe termen lung.

- Comunitățile native de rogoz de luncă trebuie protejate acolo unde sunt prezente și semnificative din punct de vedere ecologic.⁴⁴ Ghidul nu interzice plantarea de plop euroamericani, ci mai degrabă descurajează înlocuirea completă a vegetației native valoroase - cum ar fi rogozul - cu plantații de plop. Această regulă este destinată protejării speciilor forestiere de interes special și se aplică numai în cazurile în care rogozul de luncă joacă un rol ecologic relevant. Aceasta nu este o cerință generală pentru toate lucrările de regenerare și trebuie interpretată ținând seama de contextul ecologic specific al sitului. Ar trebui evitată crearea de arborete pure (în special de specii precum stejarul și frasinul).⁴⁵ Acest lucru se datorează preocupărilor privind viabilitatea pe termen

lung și capacitatea de gestionare a acestora la vârste înaintate. Cu toate acestea, nu este vorba de o interdicție strictă: în cazurile în care obiectivul este de a păstra sau de a reface o pădure nativă veche existentă compusă în principal din aceste specii, o astfel de abordare poate fi totuși adecvată. Aceasta ar trebui să fie în concordanță cu caracteristicile ecologice ale pădurii și să fie susținută de planul de gestionare a pădurii.

3.2 Reîmpădurirea și împădurirea

Pe lângă regenerarea naturală sau cea asistată, reîmpădurirea și împădurirea sunt alte două metode-cheie utilizate în reconstrucția pădurilor, astfel cum sunt definite la începutul acestei secțiuni.⁴⁶

Desfășurarea activităților de împădurire sau reîmpădurire este supusă mai multor obligații juridice și tehnice.⁴⁷ Printre acestea se numără cerințele privind selectarea speciilor, adecvarea terenurilor și rezistența la schimbările climatice, care urmăresc să garanteze că astfel de lucrări sprijină biodiversitatea și stabilitatea ecosistemelor.

Principiile-cheie includ:

- Speciile și ecotipurile utilizate pentru împădurire trebuie să fie rezistente la schimbările climatice și să nu afecteze în mod negativ biodiversitatea.⁴⁸ Acest lucru înseamnă că speciile introduse într-un

ecosistem nu trebuie să perturbe echilibrul ecologic al acestuia, de exemplu, prin reducerea diversității speciilor indigene sau prin invazia lor și depășirea concurenței speciilor locale. Pentru a preveni astfel de efecte, activitățile de împădurire trebuie să respecte standardele internaționale și naționale aplicabile în materie de biodiversitate, inclusiv:

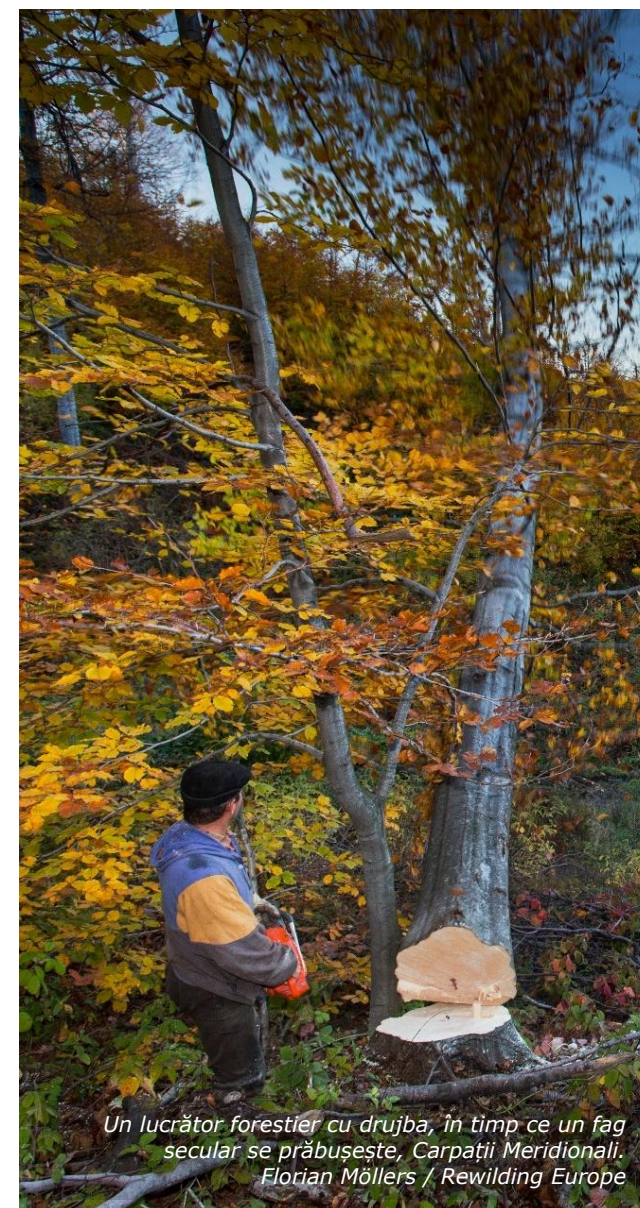
- Cerințe privind evaluarea impactului asupra mediului („**EIM**”);
 - Norme de protecție a habitatelor și speciilor naturale (e.g., în temeiul directivelor UE);
 - Măsuri de atenuare sau compensare în cazul în care impactul nu poate fi evitat; și
 - Consecvența cu principiile mai largi ale dezvoltării durabile și ale planificării biodiversității.
- Speciile de arbori și ecotipurile selectate pentru împădurire trebuie să fie adecvate pentru condițiile climatice viitoare preconizate pentru România. Acest principiu reflectă o abordare pe termen lung a rezilienței pădurilor, încurajând utilizarea de specii care se pot adapta la schimbările anticipate ale temperaturii, ale tiparelor de precipitații și ale fenomenelor meteorologice extreme. Deși proiecțiile climatice specifice și recomandările

privind speciile nu intră în domeniul de aplicare al prezentei note informative, se poate face trimitere la documente de politică națională, cum ar fi *Strategia națională a României privind adaptarea la schimbările climatice*, care subliniază prioritățile strategice pentru consolidarea rezilienței ecologice și la nivel de peisaj.⁴⁹

- Împădurirea și reîmpădurirea sunt **interzise pe terenurile agricole de mare valoare, pe pajiști sau pe zonele umede**. Deși termenul „*terenuri agricole de mare valoare*” nu este definit în mod explicit în Ghidul de bune practici,⁵⁰ se înțelege că acesta include ecosistemele cu valoare ridicată de conservare, în special atunci când aceste terenuri sunt identificate ca zone sensibile în cadrul planurilor de administrare a ariilor naturale protejate. Acestea pot include luminișuri naturale, aflorimente stâncoase, mlaștini, crânguri, tufărișuri, păduri aluvionare și ecosisteme de plante erbacee. Scopul acestei dispoziții este de a evita împădurirea în habitate deschise sensibile din punct de vedere ecologic, unde plantarea arborilor ar putea provoca perturbări ecologice pe termen lung.
- Cu toate acestea, această interdicție nu se aplică atunci când lucrările sunt efectuate pentru refacerea habitatelor, conservarea biodiversității, gospodărirea apelor sau

protecția solului. În astfel de cazuri, împădurirea și reîmpădurirea sunt permise pe tipurile de teren menționate mai sus.

- Cerințe speciale se aplică proiectelor de împădurire și reîmpădurire în zonele expuse la riscuri climatice, cum ar fi seceta, inundațiile, alunecările de teren sau instabilitatea solului.⁵¹ Aceste dispoziții sunt menite să asigure că eforturile de plantare sunt viabile din punct de vedere ecologic și nu sunt subminate de condițiile de mediu nefavorabile. De exemplu, împădurirea nu este recomandată pe alunecările de teren aflate în faze active de mișcare.⁵² Având în vedere natura ciclică a acestor pericole, adesea legată de condițiile hidrometeorologice, aceste terenuri ar trebui împădurite numai după finalizarea lucrărilor de stabilizare. O atenție similară ar trebui acordată depozitelor recente formate prin curgeri de noroi, curgeri plastice sau prăbușiri, unde împădurirea ar trebui să urmeze după intervențiile geotehnice care restabilesc o structură stabilă a solului. Aceste măsuri sunt menite să evite eforturile de regenerare eșuate sau contraproductive în zonele foarte vulnerabile.

Un lucrător forestier cu drujba, în timp ce un fag secular se prăbușește, Carpații Meridionali.
Florian Möllers / Rewilding Europe

3.3 Conservarea pădurilor

Planurile de gestionare a pădurilor includ adesea o serie de măsuri generale care vizează conservarea biodiversității.⁵³ Acestea se bazează, de obicei, pe practici silvice, principii ecologice și considerații specifice locului. Exemple de astfel de măsuri includ:⁵⁴

Practici de regenerare

- Promovarea regenerării naturale a arboretelor ori de câte ori se aplică tratamente silviculturale. Aceste tratamente se referă la întreaga gamă de intervenții de gestionare a pădurilor efectuate de-a lungul duratei de viață a unui arboret, menite să mențină integritatea ecologică, structurală și funcțională a pădurii. Ca bază pentru plantare, tratamentele silviculturale ajută la determinarea structurii arboretului, inclusiv distribuția dimensiunilor și dispunerea spațială a arborilor - în funcție de rolurile ecologice, sociale sau economice desemnate.
- În cazul în care se recurge la regenerarea artificială, materialul genetic pentru fiecare specie este obținut la nivel local pentru a menține diversitatea genetică și adaptarea locală.

Compoziția și structura arboretului

- Planurile de gestionare a pădurilor pot include dispoziții privind crearea de subparcele cu o suprafață cât mai mare posibil, formate din arbori de aceeași specie, populație și vârstă (sau vârstă similară). Această abordare pare menită să faciliteze anumite tratamente silviculturale sau obiective de producție a lemnului. Cu toate acestea, din punct de vedere ecologic, astfel de structuri uniforme pot crește vulnerabilitatea la dăunători, boli și stres climatic. Abordările de reîmpădurire favorizează adesea arboretele cu vârste și specii mixte, care sunt de obicei mai rezistente și reflectă mai bine dinamica naturală a pădurilor.
- Menținerea unui amestec bogat în cadrul fiecărui arboret prin promovarea tuturor speciilor care sunt adaptate din punct de vedere ecologic la locul respectiv. Planurile de gestionare a pădurilor pot include obligația de a se asigura că acest amestec reflectă tipul natural fundamental de pădure, și anume compoziția ideală de specii pentru un anumit sit ecologic, pe baza unor factori precum tipul de sol, clima, altitudinea și dinamica naturală a pădurii. De asemenea, planul poate solicita ca speciile să fie prezente în proporții ecologice și economice corespunzătoare, ceea ce înseamnă că compoziția ar trebui să

sprijine atât integritatea ecologică a pădurii, cât și utilizarea durabilă a acesteia.

- Promovarea unor structuri echilibrate ale claselor de vârstă, deoarece nivelurile de biodiversitate sunt adesea corelate cu distribuția pe vârste a pădurilor.
- Permitea arboretelor să atingă clase de vârstă mai înaintate, care, de obicei, susțin un grad de biodiversitate mai ridicat.

Caracteristici ale habitatului și peisajului

- Păstrarea luminișurilor, a poienilor și a zonelor de hrănire pentru fauna sălbatică pentru a menține eterogenitatea habitatului și o structură mozaicată a peisajului.
- Protejarea arbuștilor din terenurile degradate, de-a lungul marginilor, deoarece aceștia oferă hrană și adăpost importante pentru fauna sălbatică.
- Păstrarea lemnului mort, pe picior, cât și pe sol, în timpul regenerării, al tăierii și al altor lucrări de gestionare a pădurilor. Acest lucru include arborii care au căzut în mod natural, nu numai pe cei tăiați sau lăsați în mod deliberat. Păstrarea lemnului mort sprijină diversitatea biologică prin furnizarea de habitate pentru insecte, ciuperci, păsări și mamifere și contribuie la funcția ecoprotectoare a pădurii. Acesta joacă, de

asemenea, un rol în menținerea diversității genetice, a ciclului nutrienților și a rezilienței generale a ecosistemului.

Păstrarea „arborilor pentru biodiversitate”, care pot include arbori individuali, grupuri mici (buchete) sau chiar secțiuni mai mari de pădure care sunt reprezentative pentru biodiversitatea locală. Aceste zone pot fi desemnate în mod oficial ca subparcele separate în cadrul planului de gestionare a pădurilor. De obicei, acestea sunt gestionate având în vedere obiectivele de conservare și ar trebui menținute până la limita longevității lor biologice. Odată ce au atins această limită, acestea ar trebui înlocuite treptat în timpul punerii în aplicare a tăierilor de regenerare, asigurând prezența continuă a elementelor de habitat care susțin biodiversitatea.

Managementul speciilor

- Extragerea speciilor alogene atunci când acestea devin invazive, conform cerințelor anumitor planuri de gestionare a pădurilor aprobate. Această obligație se aplică atunci când speciile alogene prezintă un comportament invaziv, cum ar fi răspândirea rapidă, deplasarea speciilor native sau perturbarea funcțiilor ecosistemului.
- Protejarea habitatelor marginale sau fragile, cum ar fi pădurile situate pe grote, aflorimente stâncoase, stânci, stâncării, margini de pădure, zone riverane și zone umede. Aceste zone susțin comunități

ecologice unice și sunt deosebit de sensibile la perturbări. Conservarea lor contribuie la biodiversitatea generală, la conectivitatea habitatelor și la reziliența ecologică în cadrul peisajului forestier.

3.4 Tratamente cu tăieri rase

Tratamente cu tăieri rase se referă la îndepărtarea completă a tuturor arborilor exploatabili dintr-o zonă desemnată într-o singură operațiune de recoltare.⁵⁵ Conform legislației silvice din România, această metodă este considerată excepțională și poate fi utilizată numai atunci când niciun alt tratament de regenerare nu este fezabil.⁵⁶

Tratamentele cu tăieri rase sunt permise în următoarele circumstanțe:⁵⁷

- Din motive sanitare, cum ar fi dăunători, focare, doborâturi de vânt sau alte evenimente care afectează semnificativ arboretele și necesită o intervenție urgentă.
- În arboretele dominate de specii cu creștere rapidă destinate producției, cum ar fi molidul, pinul, plopul euroamerican și salcia selecționată, dar numai în cazul în care regenerarea naturală sub masiv nu este viabilă din punct de vedere tehnic.
- În cazurile de înlocuire a arboretului sau de refacere ecologică, atunci când pădurea existentă este grav degradată, neproductivă

sau inadecvată din punct de vedere structural și nu se poate aplica eficient niciun alt tratament silvicultural.

În toate aceste cazuri, tăierile rase trebuie să fie autorizate în mod explicit în planul de gestionare a pădurilor. Decizia trebuie să fie evaluată și aprobată în mod oficial de către șeful structurii teritoriale specializate a autorității publice centrale responsabile de silvicultură. Proprietarii de păduri au dreptul să primească asistență tehnică specializată din partea acestor structuri teritoriale pentru a asigura respectarea cerințelor ecologice și de reglementare.⁵⁸

Tăierile rase sunt strict interzise în zonele naturale protejate (inclusiv parcuri naționale, rezervații naturale, parcuri naturale), cu excepția arboretelor cu cicluri de producție scurte.⁵⁹ Singura excepție se aplică în cazul în care regenerarea naturală nu poate fi realizată prin nicio altă metodă silvică autorizată, cum ar fi tăierile de regenerare sub masiv, selecția grupurilor sau tăierea progresivă. În astfel de cazuri, este necesară o evaluare ecologică oficială pentru a confirma că tăierea rasă este singura soluție fezabilă.

Limitări și garanții

Atunci când este permisă, tăierea rasă face obiectul următoarelor restricții legale:

- Suprafața maximă care poate face obiectul unui tratament cu tăiere rasă într-o singură

operațiune este de 3 hectare, cu excepția arboretelor de plop euroamerican și de salcie selecționată din cadrul îngrădirilor cu baraje, unde este necesară pregătirea mecanizată a terenului; în aceste cazuri, limita este de 5 hectare.⁶⁰

- Trebuie menținută o distanță minimă de separare echivalentă cu două înălțimi de arbori între zonele adiacente tăiate pentru a reduce perturbările ecologice și a facilita regenerarea.⁶¹
- Tăierea rasă nu este permisă în pădurile din grupa I, care sunt desemnate pentru funcții de protecție și conservare.

Atunci când se efectuează din motive sanitare, lemnul rezultat poate fi vândut comercial, cu condiția să se respecte toate reglementările sanitare și de recoltare aplicabile, iar operațiunea să fie documentată în cadrul planului de gestionare a pădurii.

Datorită impactului său ecologic ridicat, cum ar fi creșterea eroziunii solului, fragmentarea habitatului și pierderea complexității structurale, tăierile rase sunt considerate o **intervenție de ultimă instanță** și ar trebui să fie utilizate numai atunci când sunt justificate de condițiile specifice ale sitului și susținute de o supraveghere adecvată.

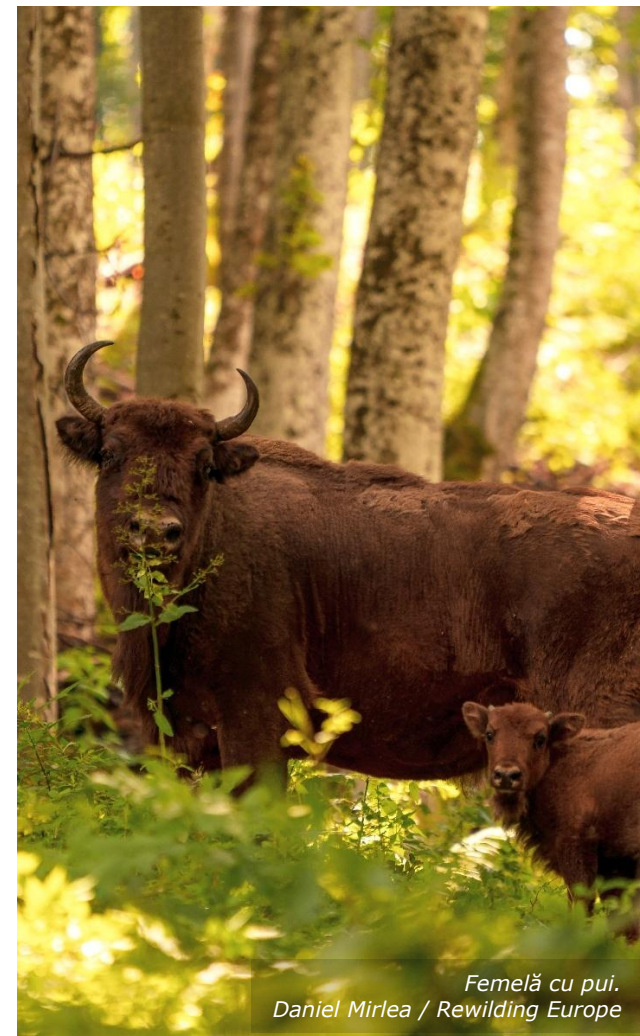
3.5 Măsurile de prevenire și combatere a bolilor și dăunătorilor

Responsabilitatea pentru promovarea sănătății pădurilor revine Gărzii Forestiere, autoritatea națională însărcinată cu monitorizarea și aplicarea protecției pădurilor. Toți proprietarii de terenuri a căror proprietate este inclusă în Fondul Forestier Național sunt obligați să respecte măsurile impuse de Garda Forestieră privind prevenirea și controlul bolilor și dăunătorilor pădurilor. Aceste măsuri de control sunt de obicei puse în aplicare de ocoalele silvice și finanțate de proprietarul pădurii.

În anumite cazuri, metodele aeriene, cum ar fi pulverizarea din avion, pot fi utilizate pentru a combate infestările și focarele la scară largă. Aceste operațiuni implică de obicei utilizarea de pesticide și, prin urmare, sunt supuse unui control mai strict. Astfel de intervenții aeriene trebuie să fie coordonate direct de Garda Forestieră și sunt efectuate într-un mod uniform și centralizat, din cauza impactului lor larg asupra mediului. Acest lucru este diferit de alte forme de combatere a bolilor și dăunătorilor, care sunt impuse de Garda Forestieră, dar efectuate de terți.

Cu toate acestea, practicienii ar trebui să aibă în vedere faptul că, deși utilizarea pesticidelor aeriene rămâne un instrument recunoscut din punct de vedere juridic în temeiul legislației silvice din România, aceasta nu este în concordanță cu principiile de resălbăticire, care acordă prioritate intervenției minime, echilibrului ecologic și reglării naturale a populațiilor de dăunători. În contextele de resălbăticire, sunt preferate, în general,

metodele alternative, nechimice, de combatere a dăunătorilor, cum ar fi sporirea rezilienței pădurilor prin diversitatea speciilor și complexitatea structurală.

Femă cu pui.
Daniel Mirlea / Rewilding Europe

4. Gestionarea pădurilor în ariile naturale protejate

Regimul juridic care reglementează ariile naturale protejate din România, inclusiv măsurile de conservare necesare și activitățile permise, este stabilit în planurile de management ale ariilor naturale protejate. Acestea sunt aprobate de Agenția Națională pentru Arii Naturale Protejate („ANANP”) sau, după caz, de administrațiile ariilor protejate desemnate care funcționează sub coordonarea sa. Planurile acoperă toate categoriile de arii protejate, inclusiv parcurile naționale și naturale, rezervațiile naturale și Siturile de Importanță Comunitară („SIC”). Un inventar complet al ariilor protejate din România și al planurilor lor de management este disponibil [aici](#). De asemenea, practicienii pot găsi mai multe informații cu privire la ariile protejate în documentul *Resălbăticirea în România: Obținerea și protejarea terenurilor sălbatice*, secțiunea 5.

În plus, sunt necesare planuri de gestionare a pădurilor pentru pădurile situate în interiorul ariilor naturale protejate. Aceste planuri trebuie să fie elaborate în conformitate cu obiectivele de conservare ale ariei protejate și fac de obicei obiectul Evaluării Strategice de Mediu („SEA”) ⁶² (a se vedea subsecțiunea 4.1). Procedurile SEA pot fi complexe, necesită mult timp și pot întârzia semnificativ aprobarea planurilor de gestionare a pădurilor. Odată adoptate, aceste planuri sunt

obligatorii pentru toate situațiile de utilizare a pădurilor, fie ele publice sau private.

Planurile de gestionare a pădurilor pentru ariile protejate trebuie să fie aliniate obiectivelor de desemnare și conservare ale ariei protejate. Aceasta înseamnă că, în cazul în care un plan de gestionare a pădurilor era deja în vigoare înainte de desemnarea unei arii protejate, planul trebuie revizuit în consecință. Aceste revizui sunt, de obicei, efectuate de o societate privată angajată de proprietarul terenului și trebuie aprobate de ministerul competent. Acest proces poate implica atât sarcini administrative, cât și financiare pentru proprietarul terenului.

Planurile de gestionare a pădurilor din ariile protejate fac obiectul unei revizui anuale, în cursul căreia autoritățile locale sau naționale, împreună cu administratorii ariilor protejate și, după caz, autoritățile publice centrale pentru mediu și silvicultură, urmează să stabilească sau să actualizeze măsurile specifice pentru conservarea sau utilizarea durabilă a resurselor naturale. Aceste măsuri sunt detaliate în planurile de management pentru ariile protejate și sunt obligatorii pentru proprietarii și administratorii de terenuri forestiere.

În plus, în cazul în care statul dorește să desemneze noi arii protejate pe terenuri proprietate privată, acesta trebuie să obțină acordul

proprietarului, fie să ofere compensații.⁶³ În cazul în care protecția este stabilită cu acordul proprietarului, nu se acordă nicio compensație. Această structură juridică poate descuraja includerea voluntară a pădurilor în ariile protejate.

În *zonele de protecție integrală* din cadrul parcurilor naționale și naturale, sunt permise anumite intervenții de conservare și restaurare. Acestea nu se limitează la ecosistemele forestiere. Aceste intervenții includ activități care vizează reconstrucția ecologică a ecosistemelor naturale și reabilitarea ecosistemelor inadecvate sau degradate. Astfel de intervenții necesită aprobarea prealabilă a administrației ariei protejate, pe baza unei decizii emise de consiliul științific, și se recomandă, de asemenea, să fie autorizate de autoritatea de mediu competentă.

4.1 Evaluarea Strategică de Mediu („SEA”) și planificarea forestieră

După cum s-a menționat, adoptarea planurilor de gestionare a pădurilor, în special a celor care se aplică ariilor naturale protejate, poate fi supusă SEA. SEA este necesară pentru planurile și programele care stabilesc cadrul pentru amenajările viitoare și care autorizează proiectele enumerate în legislația națională privind EIM (a se vedea documentul *Resălbăticirea în România: Amenajarea teritoriului*, secțiunea 5). Aceasta confirmă că

considerentele de mediu sunt integrate în deciziile de planificare la nivel strategic încă de la început.

Procedura SEA este distinctă de procesele EIM și de evaluare adecvată („**EA**”), dar adesea se desfășoară în paralel cu acestea (a se vedea documentul *Resălbăticirea în România: Amenajarea teritoriului*, secțiunile 5 și, respectiv, 6). În timp ce procedurile SEA și EA se aplică proiectelor individuale (cum ar fi amenajarea teritoriului, reintroducerea speciilor sălbatice), SEA se aplică la nivelul planurilor și programelor, cum ar fi planurile de gestionare a pădurilor sau planurile de administrare a ariilor protejate. În practică, un plan de gestionare a pădurilor care poate afecta un sit Natura 2000 va necesita, de obicei, atât o SEA, cât și o EA, și poate contribui la procedurile ulterioare de EIM pentru operațiunile specifice autorizate în cadrul planului.

Aplicabilitatea SEA

Procedura SEA este obligatorie pentru planurile din sectoare precum silvicultura, planificarea utilizării terenurilor, dezvoltarea regională și gestionarea ariilor protejate, în special atunci când acestea pot avea impact asupra siturilor Natura 2000 sau pot avea efecte cumulative asupra mediului.

Principalele caracteristici ale procesului SEA

Procedura SEA implică următoarele faze:

- Faza de screening, pentru a determina dacă este necesară o procedură SEA;⁶⁴
- Faza de încadrare, pentru a defini domeniul de aplicare și conținutul raportului de mediu;
- Faza de evaluare a alternativelor, inclusiv scenariul de referință („*no action*”);
- Elaborarea unui raport de mediu care să evalueze efectele semnificative probabile asupra mediului și să propună măsuri de atenuare;
- Faza de consultare publică, care include publicarea proiectului de plan, colectarea feedback-ului și eventual organizarea unei dezbateri publice;⁶⁵
- Decizia finală și adoptarea planului, luând în considerare raportul de mediu și contribuțiile publicului; și
- Monitorizarea efectelor asupra mediului ale planului adoptat.

Procedurile SEA sunt supravegheate de Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor sau delegate Agenției

Naționale pentru Protecția Mediului („**ANPM**”) și agențiilor locale pentru protecția mediului. Alte instituții relevante, cum ar fi Garda Forestieră și consiliile județene, pot fi implicate în calitate de consultanți.

Relevanța SEA pentru practicienii în domeniul resălbăticirii

Deși inițiată la nivelul autorităților publice, SEA este extrem de relevantă pentru practicienii în domeniul resălbăticirii din următoarele motive:

- Planurile de gestionare a pădurilor elaborate prin SEA definesc adesea tipurile de intervenții de reconstrucție legate de specii care sunt permise într-un peisaj;
- SEA este una dintre puținele proceduri la nivel strategic care include consultarea publică oficială, oferind organizațiilor de resălbăticire o oportunitate pentru a prezenta propuneri sau pentru a influența rezultatele planificării;
- Odată adoptate, aceste planuri pot fi dificil și costisitor de modificat; și
- SEA poate include rezultatele evaluării adecvate („**EA**”) dacă planul afectează un sit Natura 2000

Exemplu:

Proprietarul A a achiziționat un teren forestier de 13 hectare în Carpații Meridionali, dominat în prezent de molid (*Picea abies*), o specie alohtonă, probabil introdusă cu câteva decenii în urmă. În prezent, arboretul prezintă semne de degradare, inclusiv susceptibilitate la doborâturi de vânt, creșterea numărului de focare de dăunători și degradarea solului. De fapt, acest arboret pare să degradeze și ecosistemul local. Mai mulți arbori indigeni prezintă semne de boală sau de stres. Proprietarul A își propune:

- să taie arboretul de molid existent, să vândă lemnul și să reamenajeze terenul cu specii indigene mai potrivite pentru tipul natural de pădure din regiune, cum ar fi carpenul (*Carpinus betulus*), stejarul (*Quercus petraea*) și fagul european (*Fagus sylvatica*);
- să desemneze o parte a terenului ca arie protejată, pentru a permite regenerarea naturală și pentru a garanta refacerea ecologică pe termen lung;
- să abordeze zonele în care arborii indigeni au fost slăbiți de boli sau de concurența cu monocultura de molid.

Pașii pe care Proprietarul A se recomandă să îi urmeze pentru a-și atinge obiectivele

1. Confirmarea statutului terenului și a planului de gestionare a terenului împădurit

Se recomandă în primul rând ca Proprietarul A să confirme dacă terenul este inclus în Fondul Forestier Național și în ce categorie de folosință se încadrează (a se vedea subsecțiunea 1.2). Deoarece terenul depășește 10 hectare, este necesar un plan de gestionare a pădurilor.

Dacă există deja un plan, acesta se impune a fi revizuit pentru a reflecta tăierea rasă a molidului, reconstrucția cu specii indigene, desemnarea ariilor pentru reconstrucție pasivă și, dacă este cazul, schimbarea categoriei.

Dacă nu există niciun plan, Proprietarul A trebuie să însărcineze un expert autorizat să elaboreze unul și să îl prezinte spre aprobare (a se vedea subsecțiunea 1.3).

2. Tăierea molidului (tăiere rasă), vânzarea lemnului și autorizatii

Molidul figurează pe lista speciilor care pot face obiectul tratamentelor prin tăiere rasă, cu condiția ca niciun alt tratament de regenerare să nu fie fezabil (a se vedea subsecțiunea 3.4).

În acest caz, Proprietarul poate solicita tăierea rasă pe baza (i) stării degradate a arboretului; (ii) nepotrivirii sale ecologice cu amplasamentul; (ii) obiectivelor de refacere prezentate în planul de gestionare a pădurii; (iii) ca tratament standard de silvicultură pentru speciile cu creștere rapidă în conformitate cu normele actuale.

Cerințele pentru executarea tăierilor rase sunt următoarele:

- Necesitatea includerii în planul de gestionare a pădurii;
- Operațiunea se impune a fi aprobată în baza unei autorizații de exploatare a masei lemnoase justificate printr-un plan de gestionare a pădurii (obiectivul de înlocuire/reconstrucție a arboretului), eliberat de ocolul silvic teritorial (a se vedea subsecțiunea 1.5); și
- Se recomandă a fi efectuată de o întreprindere forestieră autorizată, deoarece Proprietarul A nu poate efectua el însuși aceste lucrări în mod legal.

Vânzarea lemnului de molid rezultat este acoperită de autorizația de exploatare a masei lemnoase, cu condiția ca tăierea să fi fost justificată și autorizată în mod legal. Pentru a vinde material lemnos (cod CAEN 4683), este necesară o autorizație de

funcționare din partea primăriei. Cu toate acestea, pentru autorizarea anumitor activități, unele primării pot solicita aprobări sau permise suplimentare.

3. Reîmpădurirea cu specii indigene

După recoltare, terenul trebuie să fie refăcut în conformitate cu tipul natural fundamental de pădure al sitului, cu compoziția-țel definită în plan și cu practicile care favorizează speciile rezistente la schimbările climatice și favorabile biodiversității, precum cele pe care Proprietarul intenționează să le readucă pe sit (a se vedea subpunctele 3.1 și 3.2).

Proprietarul A poate recurge la regenerarea artificială (plantare) sau naturală (pasivă), în funcție de ceea ce este prevăzut în plan. În acest caz, ambele opțiuni sunt destinate a fi incluse în planul revizuit.

Proprietarul A trebuie să încheie un contract de servicii forestiere cu o entitate juridică autorizată pentru executarea tuturor lucrărilor.

4. Abordarea stării de sănătate a pădurilor și a bolilor forestiere

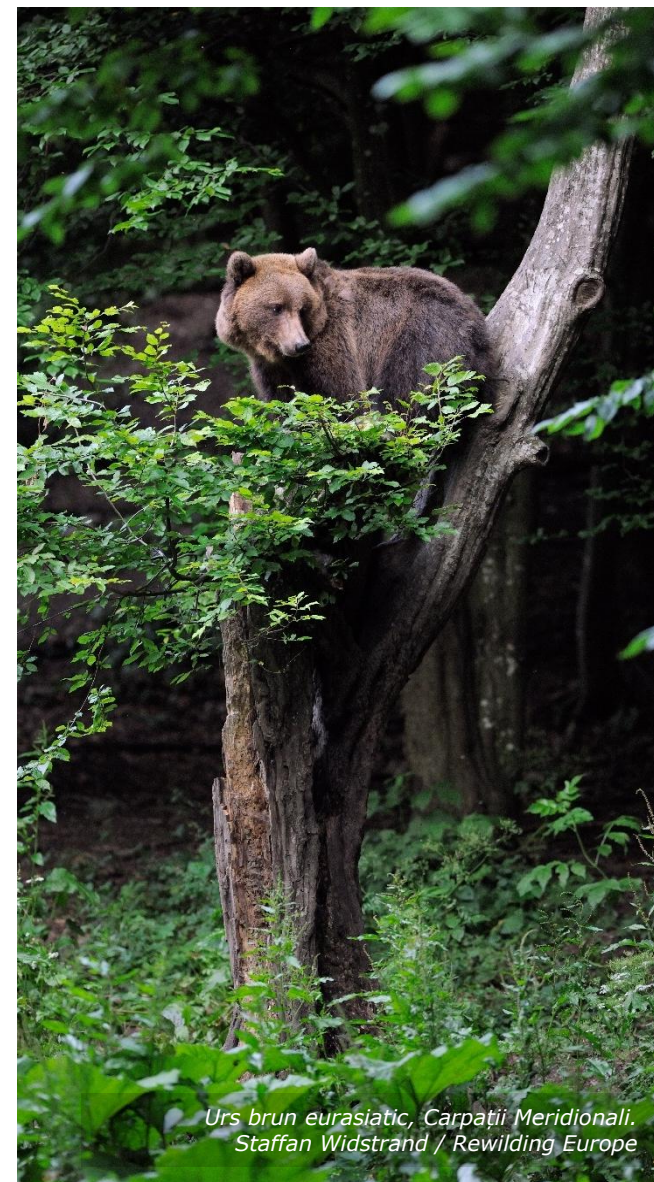
În zonele în care arborii indigeni rămași sunt slăbiți sau bolnavi, se recomandă ca Proprietarul A să notifice Garda Forestieră, care poate impune măsuri sanitare obligatorii. Orice îndepărtare a

arborilor afectați trebuie să fie inclusă în planul de gestionare a pădurilor, să fie efectuată de un operator autorizat și să fie documentată în mod corespunzător.

5. Desemnarea unei părți a terenului ca arie protejată (pentru mai multe detalii, a se vedea *Resălbăticirea în România: Obținerea și protejarea terenurilor sălbatice*, secțiunea 5)

Pentru a proteja oficial o parte din teren, Proprietarul A trebuie să pregătească o propunere pe care să o prezinte autorității competente. Propunerea trebuie să prezinte dovezi științifice ale valorii ecologice a zonei care urmează să fie desemnată, precum și alte documente relevante pentru tipul de arie protejată. Proprietarul A va contacta autoritățile competente și va solicita consiliere tehnică și juridică.

Se poate întâmpla ca atât Proprietarul A, cât și statul să fie de acord că zona are o valoare ecologică semnificativă pentru a merita statutul de arie protejată. În acest caz, Proprietarul A își poate da acordul autorității competente pentru crearea unei astfel de arii. În acest caz, deoarece desemnarea este voluntară, statul nu datorează nicio compensație (a se vedea secțiunea 4).

ANEXĂ

Cadrul juridic

1. Legea nr. 331 din 20 decembrie 2024 privind Codul silvic („[Codul silvic](#)”)
2. Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 57/2007 privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice; („[OUG 57/2007](#)”)
3. Normele tehnice privind amenajamentele silvice, modificarea prevederilor acestora și schimbarea categoriei de folosință a terenurilor din fondul forestier aprobate prin Ordinul nr. 766/2018 („[Ordinul nr. 766/2018](#)”)
4. Normele tehnice privind compozițiile, schemele și tehnologiile de regenerare a pădurilor și de împădurire a terenurilor degradate, aprobate prin Ordinul nr. 2533/2022 („[Ordinul 2533/2022](#)”)
5. Ghidul de bune practici privind compozițiile, schemele și tehnologiile de regenerare și împădurire a terenurilor degradate, aprobat prin Ordinul nr. 2533/2022 („[Ghidul privind regenerarea si împădurirea pădurilor](#)”)
6. Normele tehnice privind îngrijirea și conducerea arboretelor, aprobate prin Ordinul nr. 2534/2022 („[Ordinul 2534/2022](#)”)
7. Normele tehnice privind alegerea și aplicarea tratamentelor, aprobate prin Ordinul nr. 2535/2022 („[Ordinul 2535/2022](#)”)
8. Normele tehnice privind amenajarea pădurilor, aprobate prin Ordinul nr. 2536/2022 („[Normele tehnice privind amenajarea pădurilor](#)”)
9. Instrucțiuni privind termenele, modalitățile și perioadele de colectare, scoatere și transport al materialului lemnos, aprobate prin Ordinul nr. 1540/2011 („[Ordinul 1540/2011](#)”)

Note de final:

1. Legea nr. 331 din 20 decembrie 2024 privind Codul silvic, disponibilă [aici](#).
2. Principalele acte legislative care compun Regimul Silvic sunt Codul silvic, Legea vânătorii și a protecției fondului cinegetic nr. 407/2006, OUG nr. 57/2007 privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice.
3. Articolul 1 alineatul (1) din Codul silvic.
4. Articolul 2 alineatul (1) din Codul silvic.
5. Articolul 2 alineatul (2) din Codul silvic.
6. Articolul 1 alineatul (3) din Codul silvic.
7. Articolul 62 din Codul silvic
8. Articolul 62 alineatul (3) din Codul silvic.
9. Articolul 62 alineatul (1a) din Codul silvic.
10. Articolul 8 alineatul (4) din [Normele tehnice privind gestionarea pădurilor](#) din 28 septembrie 2022, aprobate prin Ordinul nr. 2536/2022.
11. Articolul 62 alineatul (1b) din Codul silvic.
12. Articolul 63 alineatul (2) din Codul silvic.
13. Articolul 63 alineatul (5) din Codul silvic. O excepție se aplică pădurilor productive care conțin specii cu creștere rapidă, precum plop și salcie, pentru care valabilitatea poate varia între 5 și 10 ani.
14. [Normele tehnice privind elaborarea amenajamentelor silvice, modificarea prevederilor acestora și schimbarea categoriei de folosință a terenurilor din fondul forestier, aprobate prin Ordinul nr. 766/2018](#) ("Ordinul nr. 766/2018").
15. Articolul 2 lit. f) din Anexa 1 la Ordinul nr. 766/2018.
16. Articolul 2 din anexa 1 la Ordinul nr. 766/2018. Există factori destabilizatori biotici și abiotici care pot influența negativ echilibrul unui ecosistem forestier. **Factorii biotici** includ organismele vii care pot provoca daune pădurilor, cum ar fi insectele dăunătoare, bolile cauzate de ciuperci, bacterii sau viruși și animalele care pot consuma sau distruge vegetația forestieră. **Factorii abiotici** sunt elemente nevii care pot afecta pădurile, cum ar fi condițiile meteorologice extreme (furtuni, secetă, inundații), poluarea, incendiile forestiere și schimbările climatice.
17. Articolul 103 alineatul (1) din Codul silvic.
18. Articolele 101-120 din Codul silvic.
19. Articolul 142 din Codul silvic.
20. Articolul 94 alineatul (1h) din Codul silvic.
21. Articolul 5 din Ordonanța Guvernului nr. 26/2000. ONG-urile care desfășoară activități de protecție a mediului se pot înregistra sub codul NACE 9499.
22. Conform legislației românești, pentru a construi în cadrul fondului forestier, terenul trebuie scos din fondul forestier. De regulă, scoaterea terenurilor din fondul forestier este interzisă, cu puține excepții prevăzute de lege - construirea unei locuințe sau a unor facilități de agrement, exploatarea resurselor minerale etc.
23. Sarcinile de apărare împotriva incendiilor sunt reglementate de Legea nr. 307/2006 privind apărarea împotriva incendiilor și Regulamentul privind gestionarea situațiilor de urgență ca urmare a incendiilor de pădure, aprobat prin Ordinul nr. 1475/2006.
24. Autorizația va prevedea durata maximă de recoltare, cuprinsă între 2 și 7 luni/an.
25. Autorizația prevede volumul de lemn care poate fi recoltat, de la sub 300 m³ la peste 1000 m³ în cazul zonelor de pășune, respectiv de la sub 500 m³ la peste 3500 m³ în cazul zonelor de deal și munte.
26. Articolele 73 și 75 din Codul silvic.
27. Norme tehnice privind compozițiile, schemele și tehnologiile de regenerare a pădurilor și de împădurire a terenurilor degradate, aprobate prin Ordinul nr. 2533/2022 ("Ordinul 2533/2022").

28. Ghidul de bune practici privind compozițiile, schemele și tehnologiile de regenerare și împădurire a terenurilor degradate, aprobat prin Ordinul nr. 2533/2022 ("Ghid privind regenerarea și împădurirea pădurilor").
29. Articolul 23 din Codul silvic.
30. Articolul 23 alineatele (2d)(2e)(2f) din Codul silvic.
31. Articolul 23 alineatul (3) din Codul silvic.
32. Articolul 73 din Codul silvic.
33. Articolul 73 alineatul (1) din Codul silvic și nota de subsol 28.
34. Articolul 2 din Ghidul privind regenerarea și împădurirea pădurilor.
35. Articolul 3 din Ordinul nr. 2533/2022.
36. A se vedea nota de subsol 28. Rețineți că studiile academice generale nu sunt aplicabile în acest context.
37. Articolul 4 alineatul (4) din Ordinul nr. 2533/2022. Acestea trebuie să respecte normele legale românești, inclusiv Ghidul de bune practici și studiile de specialitate relevante elaborate de autoritățile forestiere naționale sau locale.
38. Cu toate acestea, *arboretele de plop indigeni, de salcie, de salcâm (arboretele de plop indigeni, de salcie, de salcâm)*, precum și stufărișurile (*zăvoaiele*) pot fi regenerare prin lăstari ieșiți din butuci (*regimul crângului*) (adică tăierea unei ramuri tinere care se dezvoltă dintr-o rădăcină sau tulpină de plantă lemnoasă și plantarea acesteia pe terenul supus regenerării).
39. Articolul 88 din Codul silvic.
40. Articolul 24 din Codul silvic.
41. Aceasta este o clasificare utilizată pentru pădurile situate la altitudini cuprinse între aproximativ 600 și 1 400 de metri.
42. A se vedea nota de subsol 28.
43. Idem.
44. Idem.
45. Idem.
46. Articolul 2 litera (a) litera (b) din Ordinul 2533/2022.
47. Aceste obligații sunt stabilite prin diferite instrumente juridice, inclusiv prin Ordinul 2533/2022, care prevede, de asemenea, norme tehnice pentru regenerarea pădurilor și elaborarea planurilor de gestionare a pădurilor.
48. Articolul 3 alineatul (6) din Ghidul privind regenerarea și împădurirea pădurilor (a se vedea nota 28). Vă rugăm să găsiți mai jos un [link](#) către Strategia națională de adaptare la schimbările climatice a Guvernului României.
49. A se vedea link-ul de mai sus (nota de subsol 49).
50. A se vedea nota de subsol 28.
51. Articolul 3 alineatul (10) din Ordinul 2533/2022.
52. Articolul 10((1)(5) din Ordinul 2533/2022.
53. Articolul 6 litera (i) din Codul silvic și articolul 27 din Normele tehnice privind gestionarea pădurilor. Planurile în vigoare în prezent sunt disponibile pe site-ul web al Ministerului Mediului, [aici](#).
54. Articolul 27 alineatul (3) din Normele tehnice privind gestionarea pădurilor.
55. Articolul 9 alineatul (1) din Normele tehnice privind alegerea și aplicarea tratamentelor, aprobate prin Ordinul nr. 2535/2022 ("[Ordinul 2535/2022](#)").
56. Articolul 9 alineatul (2) din Ordinul 2535/2022.

57. Idem.
58. Articolul 1 alineatul (2) din Ordinul nr. 1112/2018 (a se vedea nota 8 de mai sus).
59. Articolul 71 alineatul (5) din Codul silvic.
60. Articolul 71 alineatul (2) din Codul silvic și articolul 9 alineatul (4) din Ordinul 2535/2022.
61. Articolul 71 alineatul (2) din Codul silvic.
62. [Hotărârea Guvernului nr. 1076/2004](#) care transpune [Directiva 2001/42/CE \(Directiva SEA\)](#).
63. Articolul 26 din OUG 57/2007.
64. Această determinare se face pe baza criteriilor enumerate în Anexa I la HG 1076/2004.
65. Articolul 12 din HG 1076/2004.

Contactați-ne

Mai multe informații despre resălbăticire și problemele abordate în această notă de orientare sunt disponibile pe site-urile web ale [The Lifescape Project](#) și [Rewilding Europe](#).

Dacă aveți întrebări, vă rugăm să contactați:

Elsie Blackshaw-Crosby

E: elsie.blackshaw@lifescapeproject.org

Catarina Prata

E: catarina.prata@lifescapeproject.org

Mulțumiri

Mulțumiri Rewilding Romania pentru că a împărtășit experiențele lor practice de resălbăticire în România. Mulțumiri, de asemenea, Clifford Chance LLP pentru sprijinul juridic acordat în elaborarea acestei note informative.

Această publicație nu tratează neapărat toate subiectele importante și nu acoperă toate aspectele subiectelor pe care le abordează. Nu este concepută pentru a oferi consultanță juridică sau de altă natură. Nu ar trebui să presupuneți că studiile de caz se aplică situației dumneavoastră și vă recomandăm să solicitați consultanță juridică specifică.